

Vzpomínky na Michaelu Glosovou

Dne 21. prosince 2021 jsme se naposled rozloučili s paní ing. Michaelou Glosovou, jejíž profesní dráha byla desítky let spojena s památkovou péčí ve středních Čechách. Na její osobnost vzpomínají dva kolegové.

Moje první vzpomínka na ing. Michaelu Glosovou se váže k době mého nástupu do Střediska státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje v roce 1968, kdy ing. Glosová pracovala v technickém oddělení Střediska. Toto oddělení, tehdy pod vedením ing. Karla Pávka, techniky a vlastně již v té době investorsky zajišťovalo péči o hrady a zámky ve správě Střediska. Investorská činnost pak přešla pod Krajský investorský útvar, přímo řízený Krajským národním výborem, ale ing. Glosová zůstala ve Středisku. Byla začleněna do nově vzniklého oddělení památkových architektů, více známém jako oddělení II, a ona se stala jednou z prvních pracovníků tohoto oddělení. Vykonávala tu agendu, která přibližně odpovídá agendě dnešních garantů, i když s odstupem bychom našli řadu odlišností. Od roku 1968 vedl oddělení arch. Oldřich Rada i později doc. Václav Mencl. Brzy se ovšem sama stala vedoucí oddělení a tam setrvala přibližně do konce 70. let.

Nejvýznamnější však bylo její následné působení ve funkci vedoucí odboru památkové péče, dle pozdější nomenklatury náměstkyně pro památkové péči. Ve všech funkcích působila hlavně svým klidem, laskavostí i skromností, podřízeným byla příkladem svou pílí a svědomitostí. Ve vedoucích funkcích vždy hájila názory a stanoviska svých podřízených a byla skutečnou záštitou proti nekompetentním zásahům a všemožným tlakům politických složek Střediska a Středočeského krajského národního výboru. Nakonec však těmto poměrům neodolala a ještě před změnou poměrů v roce 1988 z této funkce odstoupila, opustila i řady pracovníků Střediska a nastoupila jako referentka památkové péče na pracovišti Archeologického ústavu ČSAV. Tím skončilo první období jejího působení na Středisku. I jako pracovnice Archeologického ústavu úzce spolupracovala se Střediskem památkové péče, později Památkovým ústavem středních Čech, a to při vyřizování agendy archeologických památek.

V době svého působení ve Středisku byla předmětem jejího zvláštního zájmu historická města a právě za jejího vedení se uskutečnil ojedinělý a výhradně středočeský experiment, kterým bylo vyhlášení plošné ochrany vybraných nerezervačních měst formou památkových ochranných pásem. Takto stanovená ochrana byla obdobná jako pozdější ochrana městských sídel formou městských památkových zón. I když ochrana městských celků touto formou nebyla z hlediska odborného i legislativního ideální, ve své době splnila svůj účel a přispěla k zachování mnohých městských celků ještě předtím, než byly vyhlášeny jako městské památkové zóny. Lze tak jmenovat např. Kouřim, Velvary, Slaný, Beroun, Rakovník, Smečno, Čáslav, Mnichovo Hradiště, Kostelec nad Černými lesy a další. Podařil se tu i prozíravý počin. Vyhlášení těchto konkrétních památkových pásem ing. Glosová prosadila do krajské památkové koncepce, kterou dostala za úkol zpracovat od Krajského národního výboru, a kterou pak schvalovala rada KNV Středočeského kraje. Pak jsme byli dokonce voláni k zodpovědnosti za to, že návrhy těchto ochranných pásem ve stanoveném termínu a v náležité kvalitě zpracujeme a ve sta-



Foto R. Poslušná.

noveném termínu připravíme k vyhlášení. Sama též se o historická města zajímala, dokumentovala je a dokonce byla pověřena jako spoluautorka s dr. Dobroslavem Líbalem přípravou brožury o historických jádrech měst ve Středočeském kraji v rámci monotematické řady.

Vojtěch Láška

Do Střediska státní památkové péče jsem nastoupil 1. prosince 1980. Od ing. Michaely Glosově, která v té době stála v čele úseku památkové péče, se mně dostalo vřelého přijetí. I když vykonávala vedoucí funkci, stále byla spjata s nevelkým kolektivem památkářů, podporovala a obhajovala naše názory a vyjádření, odborně pomáhala. A když s něčím nesouhlasila, dokázala to vždy laskavě vysvětlit. Až s odstupem let jsem si plně uvědomil, jakou zátěž pro ni musely přinášet „politické úkoly“ od nadřízených. Nikdy mě netlačila k politické angažovanosti, tyto tlaky jsem si bohatě užil až po jejím odchodu v roce 1988.

V roce 1994, po letech práce v Archeologickém ústavu, se opět vrátila do památkového ústavu a v Územním odborném pracovišti středních Čech NPÚ pracovala s plným nasazením až do roku 2017. Nadále se zabývala problematikou plošné ochrany historických měst. Plně se zapojila do úkolu vypracování plánů ochrany, zadaného ministerstvem kultury. Nejen že sama zpracovala plány ochrany několika středočeských měst, ale současně se zásadním způsobem podílela na metodických podkladech. Pracovala jako památkářka, byla garantem okresu Benešov, a to i po rozdělení na správní obvody. Později byla pověřena urbanistickou agendou a stále vykonávala část památkové agendy. Vynikala odbornými znalostmi a podílela se na řadě úspěšných akcí obnovy památek, publikovala odborné články. Nic neztratila ze své přívětivosti a ochoty pomoci kolegům, nebo spolupracovat při plnění různých úkolů. Málokdy ji chyběl typický jemný úsměv. I když ji zdravotní potíže donutily odejít na zasloužený odpočinek, v závěru svého působení ještě přispěla k archivnímu zpracování řady materiálů, na kterých se v minulosti podílela. Tak jak to často bývá, až při posledním rozloučení s ní jsme dozvěděli mnohé z toho, co Michela Glosová v životě nesla a vykonala mimo práci v NPÚ. Odešla v ní velká osobnost středočeské památkové péče, její dílo ji však bude dlouho připomínat.

Jan Žižka